

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av kreditskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att kreditskattelagen, som gäller upptagandet av utländska krediter, upphävs. Kreditskatt har inte uppburits efter mitten av 1993, enligt lagen om temporärt undantag beträffande tillämpningen av kreditskattelagen. Lagen gäller till

utgången av innevarande år.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1996.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1996 och avses bli behandlad i samband med den.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt kreditskattelagen (48/90) skall för upplåning utomlands till staten betalas en skatt som utgör 0,5 % av kreditbeloppet. Skatt skall betalas både för kredit som tagits direkt hos en utländsk kreditgivare och för kredit som en i 47 § lagen angående stämpelskatt avsedd inrättning eller kassa som idkar lånerörelse förmedlar från utlandet. Kreditskatt betalas inte för kredit för vilken betalas stämpelskatt.

Innan lagen stiftades gällde stämpelskatten på 1,6 % närmast den inhemska bankkreditgivningen. På grund av att valutaregleringen blev lindrigare ökade upptagandet av utländska krediter kraftigt i slutet av 1980-talet och upplåningen i utlandet ansågs ha skapat en stor lucka i stämpelskattesystemet. Man antog att den oenhetliga beskattningen av upplåningen skulle leda till utländsk lånefinansiering. I synnerhet företagen lyckades ersätta bankkrediter som påförts stämpelskatt med skattefri upptagning av utländska krediter. Avsikten med kreditskattelagen var att mildra den oenhetliga stämpelskattebehandlingen av olika kreditformer och att samtidigt förebygga den sporrande effekt som avsaknaden av stämpelskatt hade i fråga om

upplåningen från utlandet.

Innan de begränsningar som gällde privatpersoners upplåning utomlands slopades 1991 tillämpades kreditskattelagen på privatpersoner endast de fall då dessa var bokföringsskyldiga eller gårdsbruksidkare. Från ingången av 1992 utsträcktes kreditskattelagens tillämpningsområde att omfatta alla av privatpersoner och dödsbon upptagna lån.

Uppbärandet av kreditskatt slopades temporärt från mitten av 1993 genom en lag om temporärt undantag beträffande tillämpningen av kreditskattelagen (903/93). Avsikten var att tillfälligt sänka kostnaderna för upplåning i utlandet i syfte att bestärka efterfrågan på utländska krediter inom den privata sektorn. Då efterfrågan på utländska krediter minskade kraftigt inom den privata sektorn blev staten tvungen att svara för valutaimporten, varvid gränsen för upplåning i utlandet överskreds för statens del. Slopandet av kreditskatten beräknades dessutom ha en positiv effekt bl.a. på den inhemska räntenivån och markens externa värde.

Lagen om temporärt undantag beträffande tillämpningen av kreditskattelagen gäller till den 31 december 1995. Orsakerna till att temporärt inte uppbära kreditskatt har inte helt försvunnit trots att räntenivån har sjun-

kit. Investeringsverksamheten och efterfrågan i hemlandet har inte ännu ökat till önskad nivå. Kreditskatten kunde vara ägnad att öka trycket på högre krediträntor då investeringsverksamheten ökar. För slopandet av kreditskatten talar också ökningen av de neutralitetsolägenheter som även ursprungligen hänförde sig till kreditskattelagen samt de nya tillämpnings- och övervakningsproblem som kan väntas öka ytterligare då finansieringsmarknaderna utvecklas.

Kreditskattens breda bas medförde, då skatten infördes, att de skattemässiga skillnaderna ökade inom vissa former av företagsfinansiering. Inom den inhemska kreditupptagningen är stämpelskattefria finansieringsalternativ särskilt för större företag kreditgivning mellan företagen direkt eller som notariatlån, företagscertifikat samt masslån. Däremot skall kreditskatt betalas för all upplåning i utlandet. Då kreditskattelagen stiftades ansågs en bred skattebas vara nödvändig för förhindrande av att kreditskatten undveks. Ett större neutralitetsproblem än olika skattebaser ansågs det vara att upplåning i utlandet kom att stå helt utanför beskattningen.

De erfarenheter som man i början av detta årtionde fick av kursrisker som hänför sig till lån i utländsk valuta har tydligt minskat benägenheten för företag på hemmamarknaden att uppta utländska lån. Samtidigt har kreditskattens betydelse som en balanserande faktor i fråga om stämpelskattefrihet för upplåning i utlandet minskat, och skattebasens oenhetlighet har blivit ett större neutralitetsproblem. Företag som bedriver utrikeshandel och blivit allt mer internationella och som är tvungna att använda finansiering i utländsk valuta har dessutom i

många fall i finansieringen kunnat utnyttja utländska enheter eller enheter som bildas i utlandet och på så vis helt undgått kreditskatt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att kreditskattelagen upphävs. Om det i framtiden blir nödvändigt att beskatta upplåning i utlandet bör man i stället för att införa den gamla kreditskatten utreda beskattningen av upplåning i hemlandet och i utlandet som en helhet.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Under den tid kreditskattelagen har varit i kraft har den årliga avkastningen i genomsnitt uppgått till ca 150 milj. mk.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1996.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g
om upphävande av creditskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

2 §

Genom denna lag upphävs creditskattelagen av den 19 januari 1990 (48/90) jämte ändringar.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 5 september 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Arja Alho

